

Viite

Asia

Energianeuvosto 24.9.2019

Energianeuvosto kokoontuu Brysselissä 24.9.2019 ja elinkeinoministeri Katri Kulmuni toimii kokouksessa puheenjohtajana. Suomi ei esitä kokouksessa kansallisia kantoja.

Kokouksen ensimmäinen työistunto koskee **kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia (NECP)** (asiakohta 3). Energiaministerit keskustelevat siitä, miten jäsenvaltiot ovat ottaneet huomioon komission 18.6. antaman palautteen kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmaluonnoksiin. Komission antaman palautteen mukaan etenkin uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden osalta suunnitelmien kunnianhimoa on vajetta. EU:n yhteisten 2030-tavoitteiden saavuttamisen seuranta on uusi osa EU:n energiaunionin toteutusta. Tästä syystä energiaministerit keskustelevat myös neuvoston roolista tässä prosessissa.

Energiaministerit keskustelevat lisäksi siitä, **mitä muutoksia energiasektorilla tarvitaan vuoden 2030 jälkeen, jotta EU voi edetä kohti ilmastoneutraaliutta** (asiakohta 4). Energiaunionin hallintomalliasetuksen mukaan kaikki jäsenvaltiot laativat 1.1.2020 mennessä kansalliset pitkän aikavälin strategiat (LTS) vuoteen 2050. Täten keskustelu työstä kohti ilmastoneutraaliutta vuoden 2030 jälkeen on ajankohtainen. Keskustelu tukee Suomen tavoitetta Suomen EU-puheenjohtajakaudella mahdollistaa pitkän aikavälin strategian keskeisten elementtien määrittäminen Eurooppa-neuvostossa vuoden 2019 loppuun mennessä.

Muissa asioissa komissio tiedottaa kaasun toimitusvarmuudesta EU:ssa talven 2019–2020 edellä (asiakohta 5i), jonka jälkeen Itävallan valtuuskunta tiedottaa vetyteknologia-aloitteen edistymisestä (asiakohta 5ii). Lisäksi Luxemburgin valtuuskunta tiedottaa energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen nykyaikaistamisesta ja tarkistamisesta (asiakohta 5iii). Lopuksi Liettuan valtuuskunta tiedottaa Valko-Venäjän ydinturvallisuustilanteesta (asiakohta 5 iv).

Asialista:

Kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat, **s. 3**

Energiasektori vuoden 2030 jälkeen, **s. 6**

ISTUNTO MAANANTAINA 24. SYYSKUUTA 2019 (KLO 9.30)

1. Esityslistan hyväksyminen
2. A-kohtien luettelon hyväksyminen (mahd.)
 - a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
 - b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Tiedonanto kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnoksista sekä "energiaunionin ja ilmastotoimien yhteisestä toteuttamisesta" 10251/19
Keskustelu
4. Vuoden 2030 jälkeiset tulevat toimet energia-alalla:
siirtyminen ilmastoneutraaliuteen
Keskustelu

5. Muut asiat

- i. Kaasun toimitusvarmuus EU:ssa talven 2019–2020 edellä
Komission tiedotusasia
- ii. Vetyteknologia-aloite
Itävallan valtuuskunnan tiedotusasia
- iii. Energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen nykyaikaistaminen ja tarkistaminen
Luxemburgin valtuuskunnan tiedotusasia

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00465

EOS

Kinnunen Markku(TEM)

18.09.2019

Asia

Kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat, energianeuvosto 24.9.2019

Kokous

Liikenne-, televiestintä- ja energianeuvosto 24.09.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Puhtaan energian lainsäädäntöpaketin osana hyväksytyn hallintomalliasetuksen mukaan EU:n jäsenmaiden tulee laatia ja toimittaa komissiolle kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat vuoden 2019 loppuun mennessä. Komissio on 18.6.2019 antanut tiedonannon jossa se arvioi, tuleeko EU kokonaisuutena saavuttamaan vuodelle 2030 asetetut energia- ja ilmastotavoitteet.

Komissio esitteli tiedonannon AOB-kohtana energianeuvostossa 25.6.2019. Tiedonannosta on keskusteltu neuvoston energiatyöryhmässä 9.7. ja 3.9.2019 sekä useaan otteeseen komission teknisessä yhteistyöryhmässä ja kahdenvälisissä tapaamisissa.

Energiaministerikokous 24.9.2019 käydään komission suosituksista ja hallintomallin prosessista ministeritason keskustelu.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana, eikä esitä kansallisia kantoja.

Komission 18.6.2019 antamasta tiedonannosta koskien kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnoksia ja EU tason tavoitteiden saavuttamista on valmisteltu E-kirje (E 29/2019 vp) joka on toimitettu eduskunnalle 9.9.2019.

Pääasiallinen sisältö

EU puheenjohtajamaa Suomi on ministerikokousta varten valmistelemassaan taustadokumentissa kuvannut NECP prosessia, sen taustoja ja tavoitteita sekä esittänyt ministereiden keskustelun suuntaamiseksi kaksi kysymystä. Suomi pyrkii puheenjohtajamaana edistämään monivaiheisen prosessin etenemistä lopullisten suunnitelmien viimeistelemiseksi ja energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskevan EU tason vajeen poistamiseksi.

Hallintomallin puitteet ja erityisesti kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat (NECP) ovat keskeisiä toimenpiteitä ilmastoneutraalin EU:n tavoittelemisessa. Integroidut suunnitelmat heijastavat energiaunionin kaikkia ulottuvuuksia ja alakohtaisen lainsäädännön asiaan liittyviä vaatimuksia.

Uusi NECP-väline on tärkeässä roolissa sen varmistamisessa, että jäsenvaltiot yhdistävät yhteistyön hengessä voimansa ja saavuttavat Euroopan unionin energia- ja ilmastotavoitteet yhdessä, kuten puhdasta energian kaikille eurooppalaisille -paketissa sovittiin.

Komissio antoi 18. kesäkuuta 2019 arviointinsa kansallisia suunnitelmia koskevista luonnoksista ja niihin liittyviä suosituksia jäsenvaltioille suunnitelmien viimeistelemiseksi.

Hiilidioksidipäästöjen vähentämisen kehitys riippuu ratkaisevasti unionin 2030-energiatohokkuus- ja uusiutuvien energialähteiden tavoitteiden saavuttamisesta. Suomi pyrkii neuvoston puheenjohtajana edistämään sitä, että EU saavuttaa tavoitteensa vuodelle 2030. Seuraavat kuukaudet ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta jäsenvaltiot valmistelevat lopulliset kansalliset suunnitelmat hallintoasetuksen mukaisesti siten, että ne sisältävät kunnianhimoiset politiikat ja toimenpiteet, jotka ovat riittäviä saavuttamaan vuoden 2030 tavoitteet yhdessä.

Puheenjohtajamaana Suomi tukee iteratiivista vuoropuhelua, jolla pyritään viimeistelemään NECP:t siten että EU saavuttaa yhdessä vuoden 2030 tavoitteet. 24. syyskuuta pidettävä energianeuvoston kokous on avainasemassa käynnissä olevassa vuoropuhelussa. Tämän prosessin helpottamiseksi puheenjohtajamaa esittää keskusteltavaksi seuraavia kysymyksiä:

- 1) Kuinka jäsenvaltiot ovat edistyneet kansallisten suunnitelmien luonnosten perusteella identifioitujen kunnianhimon vajeen korjaamisessa seuraavilla alueilla:
 - a) energiatehokkuus?
 - b) uusiutuva energia?
- 2) Koska hallintomalliasetuksessa säädetty hallintomekanismi on uusi prosessi, minkä pitäisi olla neuvoston rooli tässä tärkeässä prosessissa EU: n energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi yhdessä vuoteen 2030
 - a) ennen lopullisten NECP:den toimittamista, ja
 - b) lopullisten NECP:den toimittamisen jälkeen?

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 194

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Energia- ja EURATOM –jaosto 17.9.2019
EU-ministerivaliokunta 20.9.2019

Eduskuntakäsittely

SuV 20.9.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

11859/19

Puheenjohtajamaa Suomen tiedonanto kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnoksista sekä "energiaunionin ja ilmastotoimien yhteisestä toteuttamisesta".

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Työ- ja elinkeinoministeriö, neuvotteleva virkamies Markku Kinnunen, puh. +358 50 396 3328

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00468

EOS

Tuokko Katja(TEM)

18.09.2019

Asia

Energiasektori vuoden 2030 jälkeen: siirtyminen ilmastoneutraaliuteen, energianeuvosto 24.9.2019

Kokous

Liikenne-, televiestintä- ja energianeuvosto 24.09.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Puheenjohtajamaa Suomi tuo energianeuvostoon 24.9.2019 keskusteluun energiasektorin muutokset vuoden 2030 jälkeen polulla kohti ilmastoneutraliteettia.

Keskustelu käydään puheenjohtajan toimittaman tausta-asiakirjan pohjalta.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä kansallisia kantoja.

Suomen EU-puheenjohtajakaudella tavoitteena on mahdollistaa pitkän aikavälin strategian keskeisten elementtien määrittäminen Eurooppa-neuvostossa vuoden 2019 loppuun mennessä.

Komission antamasta tiedonannosta 'EU:n strateginen pitkän aikavälin visio vauraasta, modernista, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta' on informoitu eduskuntaa e-kirjeellä E 100/2018 vp.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtamaa on toimittanut kokoukseen tausta-asiakirjan "Energiasektori vuoden 2030 jälkeen: kohti ilmastoneutraliteettia".

Euroopan komissio on marraskuussa 2018 julkaissut tiedonannosta visiosta EU:n pitkäaikavälin strategiaksi. Tiedonanto aloitti sektorineuvostoissa käytävän keskustelun EU:n pitkäaikavälin päästövähennystavoitteesta. Energianeuvostossa käytiin sisältökeskustelu tiedonannon energia-aspekteista 4.3.2019.

Kesäkuun 2019 Eurooppa-neuvosto pyysi neuvostoa ja komissiota edistämään vuoden 2030 vähennystavoitteen saavuttamiseksi aiemmin sovittujen toimenpiteiden pohjalta työtä edellytysten, kannustimien ja suotuisan toimintaympäristön luomiseksi, jotta Pariisin sopimuksen mukaisesti voidaan varmistaa siirtymä ilmastoneutraaliin unioniin. Lisäksi Eurooppa-neuvosto sopi strategisesta agendasta vuosille 2019-2024 painottaen ilmastoneutraalin, vihreä, oikeudenmukaisen ja sosiaalisen Euroopan tärkeyttä.

Koska energiasektori on suurin yksittäinen kasvihuonepäästöjen tuottaja ja EU on osoittanut johtajuutta päästöjen vähentämisessä energiasektorilla. Vuonna 2018 sovitussa puhtaan energian paketissa EU asetti mm. yhteiset uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden 2030-tavoitteet. Puhtaan energian paketti antoi puitteet myös pitkänaikavälin työlle. Osana lainsäädäntökehikkoa sovitun hallintomalliasetuksen mukaisesti jäsenmaiden tulee toimittaa komissiolle pitkän aikavälin energia –ja ilmastostrategiat 1.1.2020 mennessä. Siten polku kohti ilmastoneutraliteettia myös vuoden 2030 jälkeen on tällä hetkellä ajankohtainen. Täten vakaa säänteöy –ja investointiympäristö on tarpeen, jotta energiasektori ja koko EU voi edetä kohti ilmastoneutraliteettia.

Täten puheenjohtajamaa Suomi pyytää energiaministereitä keskustelemaan siitä, mitä muutoksia edellytyksiä ja kannustimia energiasektorille tarvitaan. Lisäksi ministereitä pyydetään jakamaan kansallisia parhaita käytänteitään ja kehitysideoitaan.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 194

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

Energia –ja EURATOM –jaosto, 17.9.2019
EU-ministerivaliokunta, 20.9.2019

Eduskuntakäsittely

SuV, 20.9.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

11861/19

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Katja Tuokko, asiantuntija, katja.tuokko@tem.fi, 050 4655533.
Juho Korteniemi, erityisasiantuntija, juho.korteniemi@tem.fi, 0505670715.

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

LIITTEET TEM2019-00465
TEM2019-00468

Asiasanat	energia, energiaperuskirja, energiatehokkuus, energiateknologia, ilmasto- ja energiapaketti, liikenne-, televiestintä- ja energianeuvosto, ulkosuhteet; energia, uusiutuvat energianlähteet, ydinenergia, energian toimitusvarmuus
Hoitaa	LVM, TEM, UM, YM
Tiedoksi	ALR, EUE, LIIVI, MMM, OKM, PLM, SM, STM, VM, VNK, VTV
